



**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

5. De Beneficiorum Collatoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

CAPVT V.

De Beneficiorum Collatoribus.

29
Pontifex
ge. et alii
est benefi-
cium colla-
tor, qui tri-
bus modis
potest ea
conferre.

PRESVL sumus est generalis collator habens generalem potestatem conferendi omnia beneficia in quacumque Diocesi. Quia est supremus dispensator bonorum ecclesiasticorum, & omnium Episcoporum, & ecclesiasticorum superiorum, & adeo Ordinarius orbis totius Ordinarius. Triplici autem modo potest beneficia conferre. primò, iure praerogationis, vt quando alicui confert gratiam expectatiuam ad beneficium primò vacaturum. Secundò, concurrendo cum alijs collatoribus. Necessè autem est, vt in hoc casu referret, vel conferat beneficium ante ordinarij: alioqui collatio ordinarij valida erit, & hac ratione etiam legatis à latere solet concedi, vt beneficia conferant. Tertiò, iure deuoluto, vt quando ratione criminis, v. grat. ob simoniam consentiat, vel ratione negligentie collatoris, ius conferendi deuoluitur ad pòssidem ex canonum dispositione. Eodem iure se per confert Episcopus, quando inferiores collatores sunt negligentes. *Glos. ad Cap. Felicitas, §. sit. de pœnis in 6. Cap. Per principalem 9. q. 3. Cap. Dudum, de prob. in 6. Rebus in praxi, §. de deuolut. num. 46. Cap. Quia de concess. prab. Fillinc. tr. 41. n. 2. Pius IV. in Bul. Ad Romanum Pont.*

30
Qua bene-
ficiadebeat
intra sex
menses
conferri:

Dignitates infra Episcopatum & Abbatia & alia beneficia regulariter conferri debent intra sex menses, alioquin deuoluntur ad superiorem. Similiter Patronus laicus intra quatuor menses non praesentet, & Ecclesiasticus intra sex, beneficium efficitur liberum, cuiusque dispositio ad eum, cuius est instituere, deuoluitur. *Cap. Nullus, de concess. prab. cap. vni. de iure patronat. in 6.*

31
Episcopus
in propria
Diocesi
est omnium
beneficio-
rum colla-
tor.

Summus Praesulatus videtur iure praerogationis, & concursus, ad vitandas confusiones, ac lites adeoque in multis Ecclesijs sibi certos menses reservauit, quibus confert, reliquis ordinario relictis. Quia propter nisi ex fundatione beneficij, vel ex legitima praescriptione ius conferendi alteri competit, vt capitulo, decano, praeposito, Abbati, vel alteri Ecclesiastico, in quacumque Diocesi Episcopus est proprius omnium beneficiorum collator. Quia hic sua in Diocesi est Sacrorum moderator, vnde ad eum spectat omnes Ecclesiae Ministros constituere, & officia sacra conferre. *Reg. 8. Cancel. Cap. omnes Basilica 16. q. 7. C. Nullus 16. q. 7. Fillinc. tr. 41. n. 24.*

32
In curia
Romana si
ad sit, ea
nequit con-
ferre, sed
pertinet ad
Papam
illatio.

Est consuetudine receptum, vt Episcopi in Curia Romana existentes, non possint vlla beneficia cōferre in propria Diocesi vacante, sed necessarium esse, vt Curiam exeant ad ea conferenda. Possunt tamen in Diocesi aliena; quae autem in Curia vacauerunt, pertinent ad Pòsticis dispositionem. Tota sunt eorū, qui de Curia sunt Romani: & eorū, qui Romae morantur, aut propè Romā ad duas dietas, id est, quadraginta mil-

liaria Italica: & eorū qui ibi resignant. *Reg. 1. Can. cl. Extrin. Ad regimen. de prab. d. Fillinc. tr. 41. n. 10. Mailer. 2. 2. tr. 9. d. 2. dub. 4.*

Et si Capitulum sede vacante vice Episcopi fungatur in iis omnibus, quae iurisdictionis Capitulum ordinariae sunt, non tamē ei succedit in libera sede vacante, & gratiosa beneficiorū collatione, sed in necessitate, non con-
faria, & debita. Vnde non potest cōferre beneficia spectantia ad solum Episcopum, vel ad cū libera, ipsum ex consensu, ac consilio Capituli. Nec sed necessitate potest praesentare, nec eligere, quando praesentatio, aut electio ad Episcopum spectabat, potest tamen instituere, & cōfirmare electos, & praesentatos, & gerere alias collationes necessarias, vt quae debite sunt certis personis, vel certo personarum generi ex fundatione, vel ordinatione. *Cap. Illa, ne sede vacante. cap. Si ad Episcopum, refid. vac. in 6. c. 1. de insti. in 6. Mailer. 2. 2. tr. 9. c. 2. dub. 4. Azor. tr. 1. 2. 3. c. 38. Leil. 2. c. 34. an. 10. n. 50.*

Non potest Vicarius generalis Episcopi beneficia cōferre nisi de speciali mandato. Quia ea, quae sunt iustitiae, & necessitatis, eaq, quae sunt voluntariae iurisdictionis, non tamen, quae sapunt gratiam potest expedire: At collatio beneficiorum est mera gratia, cum sit donatio quedam. Mandatum autem speciale habere dicitur, si eo ad eam sit generalis clausula. Et ad omnia alia, etiam si mandatum exigitur speciale. Licet vero Vicarius praesentare non possit, potest tamen electos, & praesentatos cōfirmare, ac instituere. Quia hoc est iustitia, ac necessitatis. *cap. fin. de offic. vicar. in 6. Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 1. 4. & 5. Fillinc. tr. 41. n. 48. & 49.*

Denique laici non habent beneficia conferendi, nec instituendi, nec cōfirmandi: nec id possunt comparare praescriptione, vel consuetudine, quamvis immemorial. Possunt tamen Papae privilegio, quod fuit aliquando nonnullis Imperatoribus ac Regibus concessum. Laicus verò habet ius praesentandi ad beneficia vacantia, quod ius vocatur ius patronatus, de quo superius. Quod qui tenet ius potest acquirere, & habere hereditarium, & si sit hereditarium, in illam etiam transit: si sit ei relictum his, qui sunt de familia, altem vbi femina succedunt. *cap. cum ex eo, de elect. in 6. c. vni. de iure patronat. in 6. Azor. 10. 2. l. 6. c. 1. q. 19. c. fin. de concess. prab. cap. Ex l. i. i. de iure patronat.*

CAPVT VI.

De his, quibus Beneficia sint conferenda.

NVQVAM beneficium in ligno est conferendum quā lo dignus ad sit. Indignus autē dicitur, qui vel sit irregularis ex ignorantia, seu insipientia, ex obstaculo, vel infamia, vel non putatur futurus utilis, nec aptus officio. Vnde collator ad conscientiae securitatem debet scire, eū, cui confert, esse dignū, nec satis est neire, indignū esse. Quia ex officio tenetur dignū illud conferre, Dignus autē dicitur, qui omnib. cōsideratis, putatur optime satisfactorius Ecclesiae, quae utilis futurus. Porro in si?